

Medlem af Inatsisartut Niels Thomsen, Demokraatit

Svar på §37 spørgsmål, nr. 2011-204, NITO vedr. anvendelse af grønlandsk arbejdskraft og virksomheder

3. november 2011
Sagsnr

I henhold til Inatsisartuts forretningsorden § 37, stk. 1 har medlem af Inatsisartut Niels Thomsen (Demokraatit) stillet nedenstående spørgsmål til Naalakkersuisut.

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 56 00
E-mail: islin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

1. Hvad gør Naalakkersuisut for at fremme, at grønlandsk arbejdskraft findes og er tilstrækkelig kvalificeret til at arbejde i råstofindustrien?

Besvarelse:

For at styrke uddannelsesindsatsen indenfor råstofområdet, at Råstofskolen er blevet oprettet, ligesom Videnscenteret om Mine- og Entreprenørbranchen og Råstofsektoren er blevet tilknyttet Råstofskolen. Samtidig er de fysiske rammer blevet forbedret, i forbindelse med ibrugtagelsen af den nye skole i 2010.

Råstofskolen udbyder hvert år en række kurser med henblik på at sikre at den grønlandske arbejdskraft er kvalificeret til arbejdet i råstofindustrien. Initialt sikres det at kursisterne har de fornødne engelskkundskaber ved at tilbyde undervisning i "råstofengelsk". Herefter tilbydes kurser i "Common Core" der er et grundlæggende kursus for minearbejdere, samt kurser i kerneboringer og maskinførerkurser for tunge entreprenørmaskiner. I 2011 har Råstofskolen modtaget 10 mio. kr. til afholdelse af PKU-kurser indenfor ovennævnte områder. Derudover afholdes der også råstofrelaterede kurser finansieret via AMA-midlerne.

Det blev i 2011 besluttet at give et tillægsbevilling på 5,5 mio. kr. øremærket til uddannelsesinitiativer indenfor råstofområdet. En del af midlerne blev anvendt til at sikre grønlandsk beskæftigelse i forbindelse med olieeftersøgningsaktiviteterne, herunder terminalarbejderkurser og offshore sikkerhedskurser.

Koordineringen af uddannelsesinitiativer på råstofområdet sker via Råstofskolen. Det sker for at sikre at de igangsatte uddannelsesinitiativer opfylder de krav industrien stiller. Ved et seminar på Råstofskolen i december 2010, tilsluttede brancheskolerne sig dette. Uddannelsesinitiativer kan derfor også rettes mod f.eks. elektrikere, smede, mekanikere, maskinister, kokke, køkkenassistenter o.s.v.

Endelig er samarbejdsaftalerne mellem rettighedshaver, den/de relevante kommuner og Grønlands Selvstyre, et væsentligt element i bestræbelserne på at opkvalificere den grønlandske arbejdskraft med henblik på ansættelse indenfor råstofsektoren. Fra samarbejdsaftalen med Cairn for 2011 kan det nævnes at:

- 5 grønlandske boreassistenter er blevet ansat på Cairn's boreenheder
- 1 grønlandsk radiotelegrafist er blevet ansat på Cairn's boreenheder
- der er ansat 9 fiskeriobservatører, heraf 4 nyuddannede
- fortsat træning af 4 Air Greenland helikopterpiloter, og
- oprettelse af uddannelsesfond (2,6 mio. kr.)

2. Kan Naalakkersuisut oplyse, hvornår man er en grønlandsk virksomhed i henhold til Råstoflovens § 18?

Besvarelse:

Ved en grønlandsk virksomhed forstås en virksomhed med hjemsted i Grønland, som gennem udøvelse af erhvervsmæssig aktivitet i Grønland har reel tilknytning til det grønlandske samfund.

3. Hvad gør Naalakkersuisut for at sikre, at grønlandske virksomheder bliver tilstrækkelig konkurrencedygtige i teknisk og kommerciel henseende?

Besvarelse:

Der er igangsat flere forskellige initiativer som skal hjælpe virksomhederne med at komme ind på råstofområdet.

Indledningsvis er der igangsat en række uddannelsesinitiativer, herunder uddannelsesinitiativer direkte rettet mod råstofsektoren. En forudsætning for at blive underleverandør til råstofsektoren er naturligvis at virksomhederne har kvalificeret personale.

Ligeledes arbejdes der med en omlægning af erhvervsstøtten, således at der skabes mulighed for specialiseret rådgivning i forhold til grønlandske virksomheder der ønsker at blive underleverandør til råstofsektoren.

Ydermere kan der i samarbejdsaftalerne mellem rettighedshaver, den/de relevante kommuner og Grønlands Selvstyre aftales initiativer der skal fremme det grønlandske erhvervslivs deltagelse i råstofaktiviteterne. Det kan være ved at afholde seminarer for erhvervslivet, hvor rettighedshavere gennemgår hvilke ydelser der efterspørges, hvilke krav der skal opfyldes og præsenterer konkrete eksempler på hvorledes grønlandske virksomheder er blevet underleverandør. Et eksempel på dette er Cairn's Leverandørseminar i Ilulissat den 13. oktober i år.

Endelig kan det anføres, at det bedste man kan gøre for at fremme grønlands erhvervslivs deltagelse i råstofaktiviteterne er at skabe et større marked for de ydelser der efterspørges. Det er ofte dyrt at opfylde de kvalitetskrav som råstofsektoren kræver, og have det nødvendige fagligt kvalificerede personale ansat. Hvis der kun er få aktive selskaber der efterspørger de forskellige ydelser, så kan det være vanskeligt at skabe et sundt forretningsgrundlag for at tilbyde disse ydelser. Det er derfor vigtigt at der tilbydes råstofsektoren økonomiske rammer og vilkår der sikre en fortsat interesse i at investere i råstofefterforskning og udvinding i Grønland.

4. Hvad vil Naalakkersuisut gøre for at sikre, at Råstoflovens § 18 får et reelt indhold, således at flest mulige opgaver kommer i udbud i Grønland?

5. Hvorledes vil Naalakkersuisut synliggøre, hvilke opgaver, der kommer i udbud i Grønland og hvem der får tildelt opgaverne?

Besvarelse:

Spørgsmål 4 og 5 besvares samlet.

I henhold til Råstoflovens § 18, stk. 2, skal rettighedshavere som udgangspunkt anvende grønlandske virksomheder ved entrepriser, leverancer og tjenesteydelser såfremt disse er teknisk og kommercielt konkurrencedygtige. Det kræver imidlertid at de grønlandske virksomheder bliver bekendt med hvilke ydelser der efterspørges og får mulighed for at byde på dem. Derfor er eksempelvis Cairn Energy blevet bedt om at afholde direkte møder med potentielle grønlandske leverandører. Selskabet har desuden afholdt leverandørseminarer i såvel 2010 som 2011

For yderligere at synliggøre hvilke ydelser mineral- og olieselskaberne efterspørger, er der blevet udviklet en udbudsportal. Formålet er at råstofelskaberne skal lægge alle relevante udbud på varer og tjenesteydelser på portalen. Udbudsportalen er endnu ikke aktiveret, da der er ved at blive udarbejdet en udbudsbekendtgørelse, der fastlægger retningslinjerne for hvad der skal udbydes via portalen. Udbudsbekendtgørelsen vil opstille klare kriterier for et råstofelskabs indhentning af tilbud på vareindkøbskontrakter, tjenesteydelseskontrakter, bygge- og anlægskontrakter og for tildeling af ordren. Bekendtgørelsen vil ligeledes beskrive hvornår virksomhederne er undtaget fra at lægge udbud på portalen. F.eks. giver det ikke mening hvis et olieselskab skal lægge et udbud på 2 borerigge på udbudsportalen.

Udbudsbekendtgørelsen forventes at kunne træde i kraft primo 2012.

Herved får alle grønlandske virksomheder mulighed for at byde på relevante kontrakter.

6. Hvad vil Naalakkersuisut gøre for at sikre en smidig sagsbehandling af opholds- og arbejdstilladelse (ved ophold over 3 måneder) for udefrakommende arbejdskraft, således at kommende projekter ikke bliver forsinket eller helt stopper som følge af langsommelig sagsbehandling i Danmark?

Besvarelse:

Departementet har i 2008 forhandlet sig frem til den såkaldte "Alcoa ordning" med Udlændingesservice, under Udenrigsministeriet, således et storskala firma f.eks. Alcoa fremsender ansøgning på et skema, der er fremstillet af os, med samtlige relevante oplysninger for hver person. På det skema kan der være lige så mange personer de gerne vil ansætte. Skemaet kan opdeles i fag, således det er nemmere for os at se hvem og i hvilke fag der søges om arbejds- og opholdstilladelse.

Skemaet sendes videre til Udlændingesservice som så behandler ansøgningen.

Naalakkersuisut vil på FM 2012 fremlægge et lovforslag vedrørende storskalaprojekter som skal smidiggøre gennemførelsen af storskalaprojekter.

7. Hvad vil Naalakkersuisut gøre for at integrere den udefrakommende arbejdskraft?

Besvarelse:

Naalakkersuisut har ikke udarbejdet særskilt integrationsordning for udefrakommende arbejdskraft. I mineprojekterne vil flertallet af ansatte være placeret udenfor bymæssig bebyggelse, den enkelte ansatte vil ikke have nærkontakt med lokalbefolkningen end gennemrejse og kortere ferie ophold.

Såfremt aluminiumsprojektet nær Maniitsoq gennemføres vil der skulle gennemføres analyser af Samfundsmæssig bæredygtighed (VSB-vurderinger), som skal sikre at projekterne gennemføres på en samfundsmæssig ansvarlig måde.

8. Hvilke sundhedsydelse vil den udefrakommende arbejdskraft være berettiget til?

Besvarelse:

Når arbejds- og opholdstilladelsen er modtaget og vedkommende får udleveret cpr.nr. bevis, kan de med dette i hånden nyde godt af samfundets servicetilbud, det være sig skole, børneinstitution, sundhedsvæsen og andre tilbud/ordninger. Når de er tilmeldt folkeregistret får de også tilsendt et skattekort.

Med hensyn til ansatte der arbejder i miner og "kun" er ansat under 3 måneder får de ikke automatisk mulighed for behandling. Arbejdsgiveren må have sundhedsforsikring eller en anden ordning med myndighederne.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Ove Karl Berthelsen